

ÎNCHEIERE

16 august 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Anatolie Țurcan
Oxana Parfeni
Aliona Donos
Viorica Puica

examinând cererea de recuzare a judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Ion Malanciuc, Boris Talpă și Ghenadie Eremciuc,

a c o n s t a t a t :

La 10 noiembrie 2017, SRL „Prointelect-MP” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SAR „Moldcargo” SA, intervenienți accesorii SA „Uzina metalurgică moldovenească”, SRL „Cos Trans Logistic” și SRL „Prointelect-Mplus” cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, din 06 decembrie 2019, acțiunea depusă de SRL „Prointelect-MP” a fost admisă.

S-a încasat din contul SAR „Moldcargo” SA în beneficiul SRL „Prointelect-MP” despăgubirea de asigurare, în sumă de 49 438,60 dolari SUA, penalitatea, în sumă de 8 849,50 dolari SUA și dobânda de întârziere, în sumă de 4 047,19 dolari SUA, convertiți în valută națională, conform cursului oficial la data executării prezentei hotărâri, și taxa de stat, în sumă de 31 828,30 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 18 decembrie 2019, SAR „Moldcargo” SA a declarat apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, din 06 decembrie 2019 și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2020, s-a respins apelul declarat de SAR „Moldcargo” SA și s-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 06 decembrie 2019.

La 14 decembrie 2020, SAR „Moldcargo” SA a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii, cu încasarea de la intimat a tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 aprilie 2021, s-a admis recursul declarat de Societatea de asigurări-reasigurări „Moldcargo” SA.

S-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2020 și s-a transmis cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2022, s-a admis apelul declarat de Societatea de asigurări-reasigurări „Moldcargo” SA.

S-a casat hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, din 06 decembrie 2019 și s-a adoptat o hotărâre nouă prin care:

Cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Prointelect-Mplus” împotriva Societății de Asigurări-Reasigurări „Moldcargo” Societate pe Acțiuni, intervenienți accesorii Societatea pe acțiuni „Uzina metalurgică moldovenească”, Societatea cu Răspundere Limitată „Prointelec-MP” și Societatea cu Răspundere Limitată „Cos Trans Logistic” cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, a penalității și a dobânzii de întârziere, s-a respins, ca neîntemeiată.

La 28 octombrie 2022, Societatea cu Răspundere Limitată „Prointelect-Mplus”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2022, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, din 06 decembrie 2019.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 28 decembrie 2022 recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Prointelect-Mplus”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, a fost declarat admisibil.

Examinarea cererii de recurs a fost fixată pentru data de 26 iulie 2023.

Conform încheierii Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție 20 iulie 2023, membrii Completelor de judecată permanente pentru ședințele din 24 iulie – 28 iulie 2023, a fost modificată, astfel, componența Completului de judecată nr.1, a fost formată din: Aliona Miron (președinte), Mariana Pitic, Boris Talpă, Ghenadie Eremciuc și Ion Malanciuc (judecători).

La 26 iulie 2023, avocatul Leșan Nicolae, acționând în interesele recurentului SRL „Prointelec-MP”, a depus cerere de recuzare a judecătorilor din componența Completului de judecată nr.1, Ion Malanciuc, Boris Talpă și Ghenadie Eremciuc.

Drept temei de recuzare a invocat prevederile art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă – există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lor.

În motivare a indicat că, transferarea unor judecători temporar la Curtea Supremă de Justiție în conformitate prevederile Legii privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție nr.

65 din 30 martie 2023, precum și examinarea de către aceștea a cererii de recurs sau altor cererii înaintate în cadrul examinării cauzei nr. 2rac-266/22 pune în discuție chestiunea legalității desemnării lor precum și caracterul de „tribunal stabilit de lege” conform prevederilor art. 20 alin. (1) din Constituție, art. 6 CtEDO.

A mai indicat că, au dreptul de a solicita încredințarea cauzei civile unor judecători care vor decide obiectiv și imparțial, profesional și în spiritul legii.

Examinând argumentele expuse în cererea de recuzare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție o va respinge ca neîntemeiată, din următoarele motive.

În corespundere cu prevederile art. 50 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă:

a) la judecarea anterioară a cauzei a participat în calitate de martor, expert, specialist, interpret, reprezentant, grefier, executor judecătoresc, arbitru sau mediator;

b) se află în raporturi de rudenie până la al patrulea grad inclusiv sau de afinitate până la al treilea grad inclusiv cu vreuna dintre părți, cu alți participanți la proces sau cu reprezentanții acestora;

b¹) o rudă a sa până la al patrulea grad inclusiv sau un afin până la al treilea grad inclusiv a participat, ca judecător, la judecarea aceleiași cauze;

b²) este rudă până la al patrulea grad inclusiv sau afin până la al treilea grad inclusiv cu un alt membru al completului de judecată;

c) este reprezentantul legal al uneia dintre părți;

d) și-a expus opinia asupra cauzei care se judecă;

e) are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea cauzei ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

În temeiul art. 52 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă există temeiurile specificate la art.50 și 51, judecătorul, expertul, specialistul, interpretul, grefierul sunt obligați să se abțină de la judecată. În aceleași temeiuri, recuzarea poate fi înaintată de participanții la proces sau poate fi examinată din oficiu de către instanță.

Reieșind din prevederile alin. (5) al aceluiași articol, în proces nu se admite recuzarea judecătorului din suspiciune în imparțialitatea lui dacă nu sunt cunoscute temeiurile de drept și de fapt pentru înaintarea recuzării.

Dreptul la recuzarea judecătorilor în temeiurile prevăzute de lege constituie o garanție a independenței și imparțialității instanței de judecată.

Ordinea procesuală a soluționării cererilor de recuzare a judecătorilor, precum și limitele impuse de lege pentru admiterea recuzărilor au drept scop contracararea abuzurile justițiabililor și să creeze un echilibru necesar pentru înfăptuirea efectivă a justiției.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază argumentul invocat de avocatul Nicolae Leșan precum că, transferul temporar al judecătorilor la Curtea Supremă de Justiție și participarea acestora la examinarea prezentei cauze civile pune în discuție chestiunea legalității desemnării lor și caracterul de „tribunal stabilit de lege”, ca unul declarativ ce nu poate constitui temei de admitere a cererii de recuzare.

În textul cererii de recuzare nu se identifică motive privind inadmisibilitatea participării judecătorilor la examinarea cauzei civile, în contextul temeiului de drept invocat, art.50 alin.(1) lit.e) din Codul de procedură civilă. Avocatul Nicolae Leșan nu a anexat la cererea de recuzare a judecătorilor dovezi ce ar confirma că există vreun act judecătoresc definitiv cu privire la constatarea ilegalității sau neconstituționalității transferului temporar al judecătorilor la Curtea Supremă de Justiție.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, în temeiul art. 21 alin. (8) din Legea nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, în cazul în care buna funcționare a Curții Supreme de Justiție este grav afectată din cauza numărului de posturi vacante, Consiliul Superior al Magistraturii poate transfera, cu titlu temporar, prin derogare de la prevederile Legii nr.544/1995 cu privire la statutul judecătorului, din instanțele de nivel inferior judecători care corespund criteriilor legale de ocupare a funcției de judecător al Curții Supreme de Justiție. Transferul temporar va fi încetat la ocuparea a cel puțin 11 dintre posturile de judecător al Curții Supreme de Justiție, iar judecătorii temporar transferați revin în funcțiile deținute înaintea transferului.

Astfel, prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 142/8 din 02 mai 2023, s-a hotărât transferul temporar, pentru o perioadă de 6 luni, începând cu 10 mai 2023 în funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, a unor judecători, inclusiv și a judecătorilor Ion Malanciuc, Boris Talpa și Ghenadie Eremciuc.

Drept urmare, prin dispoziția nr. 68 din 04 mai 2023 „Cu privire la modificarea dispoziției nr. 149 din 27 decembrie 2022”, în cadrul Curții Supreme de Justiție au fost constituite Complete de judecată.

Totodată, urmează de menționat că prin decizia Curții Constituționale nr.100 din 10 august 2023, s-au declarat inadmisibile sesizările pentru controlul constituționalității art.21 alin.(8) din Legea nr.65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție. Curtea a reiterat că autorii sesizărilor nu au demonstrat de ce dispozițiile art.21 alin.(8) din Legea nr.65, ar încălca, la modul abstract, condițiile stabilite de art.116 alin.(5) din Constituția Republicii Moldova.

Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că, în condițiile speței respective nu au fost constatate circumstanțe care ar pune la îndoială rezonabilă imparțialitatea judecătorilor, iar raportând circumstanțele invocate la prevederile legale enunțate, se apreciază drept neîntemeiată cererea de recuzare înaintată de către avocatul Leșan Nicolae, în interesele recurentului SRL „Prointellect-MP”, judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Ion Malanciuc, Boris Talpa și Ghenadie Eremciuc.

În conformitate cu prevederile art. 50-53, art.269-270 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea de recuzare depusă de avocatul Leșan Nicolae în interesele recurentului SRL „Prointellect-MP”, judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Ion Malanciuc, Boris Talpa și Ghenadie Eremciuc.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

judecători

Anatolie Țurcan

Oxana Parfeni

Aliona Donos

Viorica Puica